

УДК 347.77.04+614.231.25

А. Г. Крячко, к. мед. н.

Військово-медичний клінічний центр
Кримського регіону, клініка щелепно-лицьової
хірургії та стоматології

**НАЙБІЛЬШ ТИПОВІ ПОМИЛКИ,
ЯКИХ ПРИПУСКАЮТЬСЯ СУБ'ЄКТИ
ГОСПОДАРЮВАННЯ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ
МЕДИЧНОЇ ПРАКТИКИ ЗГІДНО ВИМОГ
ЛІЦЕНЗІЙНИХ УМОВ**

А. Г. Крячко

Военно-медицинский центр Крымского региона, кли-
ника челюстно-лицевой хирургии и стоматологии

**НАИБОЛЕЕ ТИПИЧНЫЕ ОШИБКИ,
КОТОРЫХ ДОПУСКАЮТСЯ СУБЪЕКТЫ
ВЕДЕНИЯ ХОЗЯЙСТВА
ПРИ ОСУЩЕСТВЛЕНИИ
МЕДИЦИНСКОЙ ПРАКТИКИ СОГЛАСНО
ТРЕБОВАНИЙ ЛИЦЕНЗИОННЫХ
УСЛОВИЙ**

A. G. Kriachko

Military-medical clinical centre of Crimean region, Clinic
of maxillo-facial surgery and dentistry

**THE MOST TYPICAL MISTAKES, MADE
BY BUSINESS ENTITY AT MEDICAL
PRACTICE ACCORDING
TO THE REQUIREMENTS OF LICENCE
PROVISION**

Ліцензування медичної практики — обов'язкова державна програма, у відповідності до якої заклади охорони здоров'я повинні відповідати визначеним вимогам (ліцензійним умовам). Донедавна питання Ліцензування медичної практики не були пріоритетними в системі охорони здоров'я України. Однак протягом останніх років в Україні було прийнято низку нормативних актів, які підвищили роль ліцензування медичної практики в забезпеченні передумов до надання якісної медичної допомоги. До таких документів належать Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» № 1775-14 та спільний наказ Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва і Міністерства охорони здоров'я України від 16.02.2001 № 38/63 (zareestrovаний у Міністерстві юстиції 2 березня 2001 року за № 189/5380) «Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з медичної практики» [1]. Водночас слід зазначити, що низка проблем, пов'язаних з ліцензуванням медичної практики, і надалі залишаються нерозв'язаними. По-перше, закон про ліцензування практично не діє щодо закладів

охорони здоров'я державної та комунальної форм власності, оскільки вони не є повноцінними суб'єктами господарювання та не мають необхідної автономії, перебуваючи у безпосередньому підпорядкуванні органів управління охороною здоров'я. Відповідно до згаданого закону *суб'єкт господарювання* — зареєстрована у встановленому законодавством порядку юридична особа незалежно від її організаційно-правової форми та форми власності, яка провадить господарську діяльність, крім органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також фізична особа - *суб'єкт підприємницької діяльності*. По-друге, до цього часу існує невідповідність між видами медичної допомоги, що зазначаються у ліцензії (за спеціальностями) та спроможністю суб'єкта господарювання надавати відповідну медичну допомогу. По-третє, не визначено і саме поняття «заклад охорони здоров'я» (хоч це вчинено із закладами освіти). Лишається також відкритим питання щодо визначення реальної спроможності заявника надавати той чи інший вид медичної допомоги. Відсутня практика залучення до цього процесу громадськості, зокрема і членів професійних громадських об'єднань (асоціацій). Триває практика дискримінації закладів охорони здоров'я приватної форми власності у питаннях видачі листків непрацездатності, рецептів на наркотичні засоби і психотропні речовини. Досі існують значні обмеження ЛПЗ приватної форми власності щодо надання деяких видів медичної допомоги [2].

Загалом, процес видачі ліцензій на медичну практику абсолютно непрозорий для суспільства, що є причиною постійної критики з боку суб'єктів господарської діяльності приватної форми власності та професійних асоціацій.

З аналізу наявних джерел ми дійшли висновку про найбільш поширені помилки при здійсненні ліцензійної практики. На наш погляд можна виділити наступні групи помилок :

1. Загальні питання. Здійснення медичної практики понад два роки, але акредитаційний сертифікат відсутній відповідно до вимог ст. 33 Закону України "Основи законодавства України про охорону здоров'я", п. 2 Порядку державної акредитації закладу охорони здоров'я, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.07.97 N 765 "Про державну акредитацію закладів охорони здоров'я", що є порушенням п. 2.1.1 Ліцензійних умов. [3-6].

Наявність оригіналу ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики, а за її відсутності - довідки про прийняття заяви про переоформлення ліцензії або про видачу дублікату ліцензії. Наявність копії ліцензії, що під-

тверджує право структурного підрозділу на впровадження господарської діяльності з медичної практики. Відсутні копії ліцензії за адресою провадження діяльності, що є порушенням вимог ст. 14 Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» (порушення п. 2.1.1. Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики, затверджених наказом Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва та Міністерства охорони здоров'я України від 16 лютого 2001 р. № 38/63 (далі – Ліцензійні умови) [3-6].

2. Медична документація. Первинна медична документація (ф. 043/о "Медична карта стоматологічного хворого", ф. 037/о "Листок щоденного обліку роботи лікаря-стоматолога стоматологічної поліклініки, відділення, кабінету", ф. № 039-2/о "Щоденник обліку роботи лікаря-стоматолога (стоматологічної поліклініки, відділення, кабінету)", ф. 025-2/о-"Талон на прийом до лікаря", ф. 025-4/о "Статистичний талон", "Листок щоденного обліку роботи лікаря-стоматолога-ортопеда ф. № 037-1/о "Щоденник обліку роботи лікаря-стоматолога-ортопеда" ф. № 039-4/о) заповнюється не повністю, що суперечить вимогам наказу МОЗ України від 27.12.99 № 302 "Про затвердження форм облікової статистичної документації, що використовується в поліклініках (амбулаторіях)" та наказу МОЗ України від 15.05.01 № 181 "Про доповнення до наказу МОЗ України від 27.12.99 № 302" із змінами та доповненнями, внесеними наказом МОЗ України від 05.02.07 № 58, (п. 2.3.1. Ліцензійних умов) [3-6].

В медичній карті стоматологічного хворого не зазначаються супутні захворювання перенесені захворювання, об'єктивні дані та інше, що є порушенням вимог наказу МОЗ України від 27.12.99 № 302 «Про затвердження форм облікової статистичної документації, що використовується в поліклініках (амбулаторіях)» та наказу МОЗ України від 26.07.99 № 184 (п. 2.3.1. Ліцензійних умов). Не описуються етапи лікування при кожному захворюванні, який лікарський засіб (група препаратів) був використаний під час лікування, а також діагнози не відповідають класифікації стоматологічних захворювань за спеціальністю «Ортопедична стоматологія», «Терапевтична стоматологія», що є порушенням вимог наказу МОЗ України від 23.11.04 № 566 «Про затвердження Протоколів надання медичної допомоги за спеціальностями «ортопедична стоматологія», «терапевтична стоматологія», «хірургічна стоматологія», «ортодонтія», «дитяча терапевтична стоматологія», «дитяча хірургічна стоматологія» (п. 2.3.1. Ліцензійних умов). Графи у карточках, заповнюються лікарями з порушенням і

суттєвими недоліками, особливо в частині встановлення діагнозу, опису об'єктивного статусу і об'єму наданої стоматологічної допомоги, що значною мірою не відповідає Критеріям надання амбулаторно-стоматологічної допомоги на I II III рівнях, затвердженим наказом МОЗ України від 22.11.2000 року № 305.

В первинній медичній документації, у деяких випадках, діагнози захворювання не відповідають міжнародній класифікації захворювань, що є порушенням вимог діючих протоколів та стандартів МОЗ України надання медичної допомоги (2.3.1. Ліцензійних умов).

Лікарі не дотримуються протоколів та стандартів встановлених МОЗ України при наданні медичної допомоги за спеціальністю «Стоматологія» (п. 2.3.1. Ліцензійних умов).

Не отримуються інформаційна згода на проведене лікування та діагностику, що є порушенням вимог ст. 39 та 42, 43, 44 Основ законодавства України про охорону здоров'я (п. 2.3.1. Ліцензійних умов).

Не подається до територіальних органів медичної статистики обов'язкова державна статистична звітність з питань охорони здоров'я за відпрацьований рік (ф. 17, ф. 20), що є порушенням вимог наказу МОЗ України від 10.07.08 № 378 «Про затвердження форм звітності з питань охорони здоров'я та інструкцій щодо їх заповнення», який зареєстрований в Міністерстві юстиції України 03.09.08 за № 1009/14276 та п. 2.3.1. Ліцензійних умов.

3. Санітарно-епідеміологічне благополуччя. Весь медичний інструмент стерилізується на місцях у відділеннях, що є порушенням наказу МЗ ССРСР "О мерах по снижению заболеваемости вирусными гепатитами в стране" від 12.07.1989 № 408 (п. 2.3.1. Ліцензійних умов).

У стоматологічному кабінеті " накриваються " столи для стерильних виробів медичного призначення, що є порушенням п. 5.10. наказу МЗ № 720 від 31.07.1979, як наслідок не дотримуються терміни зберігання стерильних виробів (п. 2.3.1. Ліцензійних умов).

Стерилізаційні коробки (бікси) заповнюються з перевантаженням, що є порушенням п. 2.4. додатку 1 "Методических рекомендаций по организации централизованных стерилизационных в лечебно-профилактических учреждениях" № 15-6/18 від 21.12.1990 (п. 2.3.1. Ліцензійних умов). Як наслідок може бути вологі упаковки та мокрі вироби медичного призначення, що є порушенням ОСТ 42-21-2-85 № 15-6/18 від 21.12.90 "Стерилизация и дезинфекция изделий медицинского назначения. Методы, средства и режимы" та "Методических рекомендаций по организации централизованных сте-

рилизационных в лечебно-профилактических учреждениях" (п. 2.3.1. Ліцензійних умов) [3-6].

Для упакування виробів медичного призначення застосовується матеріал, який не зареєстрований в Україні як упакування для стерилізації та збереження стерильності виробів медичного призначення (простирадла, наволочки тощо), що є порушенням ОСТ 42-21-2-85 "Стерилизация и дезинфекция изделий медицинского назначения. Методы, средства и режимы" (п. 2.3.1. Ліцензійних умов).

При закладці у стерилізатори хімічні індикатори не нумеруються, порушуються вимоги щодо їх розташування у контрольних точках, що є порушенням п. 1.9. "Методических указаний по контролю работы паровых и воздушных стерилизаторов" № 15/6-5 від 28.02.1991 (п. 2.3.1. Ліцензійних умов).

Не всі виробу медичного призначення стерилізуються централізовано (децентралізовано проводиться стерилізація ендодотичного та дрібного інструментарію), що є порушенням наказу МОЗ СРСР № 408 від 12.07.1989 (п. 2.3.1. Ліцензійних умов).

Порушуються вимоги ОСТу 42-21-2-85 "Стерилизация и дезинфекция изделий медицинского назначения. Методы, средства и режимы" щодо стерилізації та збереження стерильності стоматологічного інструменту, а саме: стоматологічний інструмент стерилізується з переваженням, навалом та ендодотичний інструментарій, стоматологічні бори тощо стерилізуються і зберігаються у чашках Петрі (п. 2.3.1. Ліцензійних умов).

Решітки на кондиціонерах у стоматологічному кабінеті не проходять процедуру чищення, є забрудненими, що є порушенням пп.6.16. СанПиН 5179-90 (п. 2.3.1. Ліцензійних умов).

Не здійснюються розрахунки щодо забезпеченості кабінетів ультрафіолетовими випромінювачами чи рециркуляторами повітря з розрахунок 1 Вт/м³, що є порушенням п. 9.3. СанПиН 5179-90 (п. 2.3.1. Ліцензійних умов).

На поверхні медичного інвентарю може бути виявлений пил, що є порушенням вимог ГОСТу 42-21-2-85 „Стерилизация і дезинфекція виробів медичного призначення. Методи, засоби і режими” (п. 2.3.1. Ліцензійних умов).

Приміщення де проводиться централізована стерилізація виробів медичного призначення не відповідає вимогам ДБН 2.2.-10-2001 (п. 2.3.1. Ліцензійних умов).

Для контролю процесів стерилізації використовують індикатори, які не призначені для контролю автоклаву, що є порушенням вимог "Методических указаний по контролю работы паровых и воздушных стерилизаторов" № 15/6-5 від 28.02.1991 (п. 2.3.1. Ліцензійних умов).

Персонал, що використовує стерильний інструмент, не оцінює якість проведення стерилізації, що є порушенням п. 1.11.1. МУ № 15/6-5 від 23.02.1991 (п. 2.3.1. Ліцензійних умов).

Не виконуються вимоги щодо ведення журналу контролю роботи парових стерилізаторів (ф 257/о) – не вказується конкретне найменування медичного виробу, що стерилізується, їх кількість, упакування, що не дає змоги об'єктивно оцінити обсяги стерилізації та підтвердити факт стерилізації конкретного інструментарію (п.1.11.2. МУ № 15/6-5 від 28.02.1991) (п. 2.3.1. Ліцензійних умов).

Стан покриття стін та стелі стоматологічного кабінету не забезпечує проведення якісної дезинфекції та потребує поточного ремонту, що є порушенням п. 9.5. СанПиН 5179-90 (п. 2.3.1. Ліцензійних умов).

Дефекти лінолеумного покриття підлоги, що вважається порушенням вимог до облаштування кабінету відповідно до вимог п. 4.4. СанПиН 5179-90 від 01.01.91. "Санитарные правила устройства, оборудования и эксплуатации больниц, родильных домов и других лечебных стационаров", п.3.6. СП №2956а-83 від 28.12.83. «Санитарные правила устройства, оборудования, эксплуатации амбулаторно-поликлинических учреждений стоматологического профиля», п.3.19 ДБН В.2.2-10-2001 «Заклади охорони здоров'я» (п.2.3.1. Ліцензійних умов) [3, 6].

Стіни кабінету не повинні бути прикрашені картинами, календарями, іншими предметами, що унеможливають проведення вологого прибирання та дезинфекції передбаченими п. 4.1. СанПиН 5179-90 від 01.01.91. "Санитарные правила устройства, оборудования и эксплуатации больниц, родильных домов и других лечебных стационаров", п. 3.1., 3.2. «Санитарных правил облаштування, обладнання, експлуатації амбулаторно-поліклінічних установ стоматологічного профілю, охорони праці та особистої гігієни персоналу» №2956а-83 від 28.12.1983р. (п.2.3.1. Ліцензійних умов).

Не забезпечені індивідуальними рушниками або паперовими серветками разового використання, що є порушенням вимог п. 7.1. «Санитарных правил облаштування, обладнання, експлуатації амбулаторно-поліклінічних установ стоматологічного профілю, охорони праці та особистої гігієни персоналу» №2956а-83 від 28.12.1983р. (п.2.3.1. Ліцензійних умов).

У стоматологічному кабінеті де встановлено 2 крісла, останні мають бути розділені перегородкою, відсутність якої є порушенням п. 4.2 «Санитарные правила устройства, оборудования, эксплуатации амбулаторно-поликлинических учреждений стоматологического профиля, охраны

труда и личной гигиены персонала утв. МЗ СССР 28 декабря 1983 г. N 2956а-83» (п. 2.3.1. Ліцензійних умов), а також відсутні педальні сміттєві бачки, що є порушенням п. 9.2. СанПіНу №5179-90 від 01.01.91 "Санитарные правила устройства, оборудования и эксплуатации больниц, родильных домов и других лечебных стационаров" (п.2.3.1. Ліцензійних умов) [3, 4].

Відсутній договір на утилізацію медичних відходів, що є порушенням СанПіНу №5179-90 та вимог Постанови КМ №440 від 20.06.95р. «Про затвердження Порядку одержання дозволу на виробництво, зберігання, транспортування, використання, захоронення, знищення та утилізацію отруйних речовин, у тому числі токсичних промислових відходів, продуктів біотехнології та інших біологічних агентів» (п.2.3.1. Ліцензійних умов).

Не дотримання вимог Порядку та умов обов'язкового страхування медичних працівників та інших осіб на випадок інфікування вірусом імунодефіциту людини під час виконання ними професійних обов'язків, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.10.98 N 1642, що є порушенням п. 2.4.1 Ліцензійних умов, що є порушенням ст.26 Закону України "Про запобігання захворюванню на синдром набутого імунодефіциту (СНІД) та соціальний захист населення".

Відсутня або недоукомплектована аптечка для надання медичної допомоги медпрацівникам у кабінеті хірургічної стоматології при аварійних ситуаціях, не заведений журнал за ф. 108-О згідно з вимогами Інструкції з профілактики внутрішньо лікарняного та професійного зараження ВІЛ-інфекцією що є порушенням вимог наказу МОЗ України від 14.03.2006 N 120 "Про вдосконалення організації медичної допомоги хворим на ВІЛ-інфекцію/СНІД" та п. 2.4.1 Ліцензійних умов.

Не проводиться щеплення проти гепатиту В працівників, відповідно до вимог постанови Головного державного санітарного лікаря України від 01.09.2004р. №26 "Про заходи щодо профілактики внутрішньолікарняних інфекцій", та № 25 від 30.05.2006 року "Про незадовільну організацію імунопрофілактики вірусного гепатиту В серед медичних працівників"

Не впорядковане зберігання особистого та спеціального одягу, прибирального інвентаря, відсутні відповідні умови для проведення вологого прибирання, що є порушенням п. 9.1 СанПіН 5179-90 "Санитарные правила устройства, оборудования и эксплуатации больниц, родильных домов и других лечебных стационаров" та п. 2.3.1 Ліцензійних умов., що є порушенням п. 2.3.1 Ліцензійних умов [4-6].

4. Вимоги та експлуатації будинків та споруд. ДБН. Набір приміщень їх площа та роз-

ташування не відповідає вимогам ДБН В. 2.2.-10-2001 «Заклади охорони здоров'я» (п. 2.1.1. Ліцензійних умов); Набір приміщень та їх розташування стерилізаційної не відповідає вимогам таблиці М.1 ДБН В. 2.2.-10-2001 (п. 2.3.1. Ліцензійних умов) [3].

5. Кадрові питання. Відсутнє положення про заклад охорони здоров'я, яке б відповідало переліку закладів охорони здоров'я, затвердженого наказом МОЗ України від 28.10.02 №385

У головного лікаря, заступника головного лікаря з медичної частини відсутня спеціалізація зі спеціальності «Організація і управління охороною здоров'я». Зазначене є порушенням статті 74 Основ законодавства України про охорону здоров'я, наказу МОЗ України від 19.12.1997 р. №359 «Про подальше удосконалення атестації лікарів» та п. 2.1.2. Ліцензійних умов [3, 4].

У лікарів закінчився термін дії кваліфікаційної категорії за відповідною лікарською спеціальністю, що є порушенням вимог ст. 74 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» та наказу МОЗ України від 19.12.97 № 359 «Про подальше удосконалення атестації лікарів» (п. 2.2. Ліцензійних умов), Лист МОЗ України від 11.01.20011 №11-02-09/10-1.

У молодших спеціалістів з медичною освітою не пройдені курси підвищення кваліфікації за останні 5 років, що є порушенням статті 74 Основ законодавства України про охорону здоров'я, п.1.8. Положення про атестацію молодших спеціалістів з медичною освітою затвердженого наказом МОЗ України від 23.11.07 №742, та п. 2.2. Ліцензійних умов.

Лікарські спеціальності, які зазначені в штатному розкладі, не відповідають Переліку лікарських посад у закладах охорони здоров'я, затвердженого наказом МОЗ України від 28.10.02 № 385 (п. 2.1.1. Ліцензійних умов).

На посадах працюють особи, у яких відсутня дійсна кваліфікаційна категорія або звання лікаря-спеціаліста з відповідної лікарської спеціальності, що є порушенням вимог статті 74 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» та наказу МОЗ України від 19.12.97 р. № 359 «Про подальше удосконалення атестації лікарів» (п. 2.2. Ліцензійних умов).

Виявлені особи, у яких спеціальність займаної посади не відповідає спеціальності атестації. Так на посадах лікаря-стоматолога-терапевта та лікаря-стоматолога-хірурга працюють особи, атестовані зі спеціальності «стоматологія».

Відповідно до штатного розкладу, працює молодший спеціаліст з медичною освітою, діяльність якого не зазначена в ліцензії, що є порушенням ст.17 Закону України "Основи законодавства України про охорону здоров'я" та пунк-

тів 2.1.1, 2.1.2 Ліцензійних умов.

6 Фармакологічне забезпечення. Не забезпечені інструктивними матеріалами та аптечками для надання невідкладної медичної допомоги, що є порушенням вимог Протоколів надання медичної допомоги за спеціальністю "Медицина невідкладних станів", затверджених наказом МОЗ України від 17.01.05 № 24 (п. 2.3.1. Ліцензійних умов). Лікарські засоби, які знаходяться в аптечці для надання допомоги при невідкладних станах (Корглиокон 0,6% та Адреналін 0,1 %) зберігаються з порушенням температурного режиму, який визначено виробником, що є порушенням вимог п. 3.1. Правил зберігання та проведення контролю якості лікарських засобів у лікувально-профілактичних закладах, затверджених наказом МОЗ України від 16.12.03 №584 (п. 2.1.1. Ліцензійних умов).

У аптечці надання невідкладної медичної допомоги при ВІЛ інфікуванні знаходяться лікарські засоби (дезактин, перманганат калія) на упаковці яких відсутня інформація про дату виготовлення термін придатності та температура зберігання зазначених лікарських засобів, що є порушенням вимог п. 4.5. Правил зберігання та проведення контролю якості лікарських засобів у лікувально-профілактичних закладах, затверджених наказом МОЗ України від 16.12.03 № 584 (п. 2.1.1. Ліцензійних умов) [3-6].

Стоматологічні матеріали зберігаються із простроченими термінами придатності, що є порушенням вимог п.1.5. Правил зберігання та проведення контролю якості лікарських засобів у лікувально-профілактичних закладах, затверджених наказом МОЗ України від 16.12.03 №584 (п. 2.1.1. Ліцензійних умов).

7 Табелі оснащення обладнанням. Невідповідність забезпечення згідно наказу МОЗ України №187 від 21 грудня 1992р. «Про затвердження табелів оснащення м'яким інвентарем лікарень, диспансерів, пологових будинків, медико-санітарних частин, поліклінік, амбулаторій». Не повністю забезпечені виробами медичного призначення, що є порушенням вимог наказу МОЗ України від 05.06.98 № 153 «Про затвердження табелів оснащення виробами медичного призначення структурних підрозділів закладів охорони здоров'я» та п. 2.1.3. Ліцензійних умов. Не повністю забезпечені стоматологічним обладнанням, що є порушенням вимог наказу МОЗ України від 11.04.2005 № 158 «Про затвердження таблицю оснащення обладнанням одного робочого місця лікаря-стоматолога та зубного техніка» та п. 2.1.3. Ліцензійних умов.

8 Метрологічне забезпечення. Відсутнє свідоцтво про державну метрологічну повірку та атестацію засобів вимірювальної техніки.

Відсутнє положення про особу, яка відповідає за метрологічне забезпечення закладу, що є порушенням вимог наказу МОЗ України від 02.02.07 № 52 «Про затвердження Положення про метрологічну службу МОЗ України» (п. 2.1.1. Ліцензійних умов).

Не затверджений керівником закладу та не погоджений з територіальними органами Держспоживстандарту України перелік засобів вимірювальної техніки, які перебувають в експлуатації, що є порушенням наказу Держспоживстандарту України від 15.09.05 № 262 «Про порядок складання переліків засобів вимірювальної техніки, що перебувають в експлуатації та підлягають повірці» (п. 2.1.3. Ліцензійних умов) [3, 4, 6].

Не всі засоби вимірювальної техніки своєчасно пройшли метрологічну повірку (термін дії свідоцтва закінчився в грудні 2009 року), що є порушенням вимог ч. 2 ст. 11 Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність» (п. 2.1.3. Ліцензійних умов).

9. Охорона праці. Журнали реєстрації інструктажів з питань охорони праці та пожежної безпеки ведуться з порушенням ст. 13, 14 та 18 Закону України "Про охорону праці" та наказу Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26.01.2005 N 15 "Про затвердження Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та Переліку робіт з підвищеною небезпекою", зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 15.02.2005 N 231/10511 (порушення п. 2.1.1 Ліцензійних умов).

Список літератури

1. **Наказ** Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва і Міністерства охорони здоров'я України від 16.02.2001 № 38/63 (зареєстрований у Міністерстві юстиції 2 березня 2001 року за № 189/5380) «Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з медичної практики».

2. **Гук А.** Стратегічні напрямки забезпечення якості медичної допомоги // Стратегічні напрямки розвитку охорони здоров'я в Україні / За ред. В. Лехан. - К: Сфера, 2001. - С. 111-134.

3. **Наказ** Міністра охорони здоров'я України № 663 від 06.10.2006 р.

4. **Наказ** Міністра охорони здоров'я України № 462 від 14.08.2008 р.

5. **Наказ** Міністра охорони здоров'я України № 475 від 19.08.2008 р.

6. **Наказ** Міністра охорони здоров'я України № 820 від 30.12.2008 р.

7. **Наказ** Міністра охорони здоров'я України № 24 від 09.01.2009 р.